

Verksamhetsplan 2022-2024 för Akademien för bibliotek, information, pedagogik och IT inkl. Bibliotekshögskolan

Akademins verksamhetsplan i förhållande till högskolans vision, övergripande mål och strategier

Högskolans verksamhetsidé, vision, övergripande mål och strategier

Högskolan i Borås *verksamhetsidé* är att bedriva utbildning och forskning i nära samverkan med näringsliv, kulturliv och offentlig verksamhet. Högskolan i Borås har också under det senaste decenniet alltmer systematiskt och med en flervetenskaplig ansats arbetat för att vara den hållbara högskolan samtidigt som lärosätet har strävat efter att etablera kompletta akademiska miljöer (dnr. 205-18). Högskolans nya vision är att vi *tillsammans tar ansvar för framtiden* och *gör skillnad genom profilering av utbildning och forskning* (dnr. 727-19). De övergripande målen *Det attraktiva lärosätet* och *Kompletta akademiska miljöer 2.0* återspeglas i *Högskolan i Borås - mål och strategier 2021-2025* (dnr. 601-20). För att uppnå målen ska de fyra högskolegemensamma strategierna *Digitalisering*, *Profilering*, *Miljöer för lärande*, *Tillsammans och gränsöverskridande*, användas (dnr. 601-20).

Dimensioner med relevans för kvalitet inom utbildning och forskning

Rektor har fastställt högskolegemensamma dimensioner av betydelse för högskolans förmåga att hålla hög kvalitet i utbildning och forskning. Dessa är *Samverkan* (dnr. 689-18), *Hållbar utveckling* (dnr. 647-20) och *Internationalisering* (dnr. 485-21). Utöver dessa dimensioner ska också särskild vikt läggas vid *jämställdhetsintegrering*. Nedanstående specifika högskolegemensamma mål finns framtagna för vart och ett av dessa dimensioner:

Samverkan

- Högskolan i Borås är erkänd för att ha en mångsidig och kvalitativ interaktion med övriga samhället som gynnar arbetslivsanknytning liksom utbildningens och forskningens kvalitet och samhällsrelevans.
- Högskolan i Borås är en aktiv part för samhällets långsiktiga kunskapsutveckling och förnyelse och verkar tillsammans med en mångfald av samverkansparter för nyttiggörande av utbildning och forskning.

Hållbar utveckling

- Högskolan i Borås integrerar hållbar utveckling och Agenda 2030 i utbildning och forskning inom ramen för respektive ämnes- och kompetensområde.
- Högskolan i Borås kännetecknas av hållbar resursanvändning internt och i relation till samhället. Arbetet baseras på engagemang från ledning, medarbetare och studenter.

Internationalisering

- Högskolan i Borås är ett internationellt attraktivt lärosäte där internationalisering bidrar till hög kvalitet på utbildning och forskning.
- Högskolan i Borås är en aktiv part i internationell kunskapsutveckling, vilket rustar studenter och medarbetare att bidra till en hållbar utveckling.

Ovanstående dimensioner och mål införlivas i akademins ordinarie processer för verksamhetsstyrning och uppföljning.

Akademins verksamhetsplan, implementering och uppföljning

För att svara upp mot den strategiska styrning av högskolan som anges ovan, och för att på ett verksamhetsförankrat sätt införliva densamma i akademins ordinarie processer för verksamhetsstyrning och uppföljning väljer akademien att i sin verksamhetsplan integrera den i nedanstående sex särskilda fokusområden:

- Utbildning på grund- och avancerad nivå
- Forskarutbildning
- Forskning
- Samverkan och samarbete
- Jämställdhet och lika villkor
- Organisation och ledning

Verksamhetsplanen för Akademien för bibliotek, information, pedagogik och IT är förankrad i högskolans *vision* samt formulerad med utgångspunkt i *Högskolan i Borås - mål och strategier 2021-2025* (dnr. 601-20).

En vidare utgångspunkt för akademins verksamhetsplan är de förutsättningar som sätts av akademins ämnesmiljöer, ekonomiska ramar och möjligheter till internt samarbete. Inom de ramarna har vi sedan arbetat utifrån högskolans vision och högskolans mål och strategier. Akademien för bibliotek, information, pedagogik och IT har en bred verksamhet som utifrån sina olika ingående delar kan ge ett disparat intryck. Utifrån högskolans tradition av mång- och tvärvetenskap finns samtidigt intressanta samarbeten där väl definierade ämnesmiljöer kan ge unika bidrag. Verksamheten rymmer också en gemensam kärna. Akademiledningen anser att ett fritt och kritiskt tänkande inte bara är ett centralt akademiskt ideal, utan också ett ansvar i forskning och utbildning kopplat till samhällets demokratiska utveckling som är gemensamt för akademins samtliga verksamhetsområden. Att hos studenter och i forskning stödja självständigt tänkande, individuellt samhällsansvar och yttrandefrihet är centralt för det demokratiska samhället. Det gäller skolans roll för att forma framtidens samhällsmedborgare, bibliotekens roll för det fria ordet och tillgången till information, och digitaliseringens genomgripande påverkan på dessa aspekter och för den individuella integriteten. Här har vi påbörjat ett gemensamt arbete för en profilering där vi tillsammans kan göra skillnad.

Akademins verksamhetsplan beskriver inte ordinarie verksamhet, utan *planerade satsningar* som är strategiskt viktiga för att högskolans mål och vision ska uppnås under treårsperioden. Verksamhetsplanen utgör därefter utgångspunkten för de handlingsplaner som respektive institution tar fram, och som akademi och institutioner arbetar utifrån under verksamhetsperioden 2022-2024. Eftersom Högskolans övergripande mål, strategier och dimensioner integreras i relation till de aktiviteter som anges i institutionernas handlingsplaner införlivas och effektueras dessa i akademins verksamhet och i ordinarie processer för uppföljning. Akademins verksamhetsplan och institutionernas handlingsplaner följs upp i akademichefens ledningsråds särskilda uppföljningsmöten två gånger per termin. Akademien genomför även en årlig dialog med verksamhetsstödets avdelningar kring akademins och verksamhetsstödets verksamhetsplaner för att bidra till samsyn, samordna insatser och bidra till högskolans måluppfyllelse.

Verksamhetsplanen är framtagen av akademins ledningsråd och utökade ledningsråd. Verksamhetsplanen har kommunicerats med fackliga parter.

Ekonomiska förutsättningar utifrån förväntade anslag 2022-2024

Utbildnings- och forskningsanslaget till akademien förväntas uppgå till 210,9 miljoner kr för 2022. Det angivna takbeloppet, det vill säga det förväntade intjänandet, för akademien motsvarar 175,8 miljoner kronor för 2022. Eftersom vi har sett en positiv trend i ansökningssiffrorna sedan vårantagningen 2020 ser vi idag inga större hinder att nå takbeloppet för perioden. Resterande del av utbildningsanslaget 2022 på 6,9 miljoner kronor är strategiska medel. Forskningsanslaget utökas med ytterligare 2,8 miljoner från 2021 till 2022. Verksamhetsplanen för 2022-2024 utgår från akademins anslag i tabell 1.

Tabell 1. Akademins anslag 2022-2024

<i>(siffror i mkr)</i>	2022	2023	2024
Utbildning	182,7	186,2	187,9
Forskning	28,2	28,5	29,1
SUMMA	210,9	214,7	217

Tabell 1. Utifrån styrelsens beslut om fördelning av anslag samt dimensionering av resurser för 2022-2024 den 2 juni 2021 (Dnr 401-21).

Akademins planerade satsningar 2022-2024

Utbildning

Utbildning på grundläggande- och avancerad nivå

Lärarbristen i landet är stor. Högskolan har därför åtagit sig att inte bara upprätthålla, utan utöka, antalet nybörjarplatser på lärarutbildningarna. Detta förutsätter att vi arbetar med rekrytering av både studenter och personal, samt utbildningarnas forskningsanknytning. Under perioden kommer vi också att samarbeta med Högskolan Väst kring utveckling av arbetsintegrerad lärarutbildning. Det påbörjade arbetet med övningsskolor är en mycket central satsning för den pedagogiska miljön som också kommer att bidra positivt för både praktisk forskning och kvalitet i utbildning. På biblioteksområdet har frågor om bibliotekariers kompetens och kompetensbehov diskuterats grundligt de senaste åren. Olika typer av bibliotek, såsom skol-, folk- och lärosätesbibliotek står inför stora, men delvis olika utmaningar vad gäller kompetensförsörjning och rekrytering, bl.a. till följd av den genomgripande digitaliseringen av verksamheten. Institutionen för biblioteks- och informationsvetenskap relaterar till dessa utmaningar genom att vidareutveckla befintliga utbildningsprogram, liksom att planera för ett helt nytt mastersprogram som fördjupning på både kandidatprogrammet Bibliotekarie och Webbredaktör, samt vidareutveckla utbudet av kurser med relevans för skolbiblioteksverksamhet, som ett samarbete på kursnivå mellan Institutionen för biblioteks- och informationsvetenskap och Institutionen för pedagogiskt arbete. Detta sker i dialog med företrädare för professionen och i nära anknytning med forskningen inom området. Vi har pågående utbildningssamarbeten med Akademien för textil, teknik och ekonomi (A1), och vi kommer under planeringsperioden att arbeta för att öka och fördjupa samarbetet mellan akademierna inom kurser och program framför allt inom området Handel och IT. På Institutionen för informationsteknologi pågår ett utvecklingsarbete kring ett nytt

program inom systemarkitektur med därtill hörande rekryteringar. Akademin står också fortsatt beredd att bidra med de resurser och kompetenser som kan behövas inom Polisutbildningen.

Under den kommande verksamhetsperioden är det därför akademins prioritering att:

- Intensifiera insatser för att stärka studenternas språkkompetens (t.ex. i akademiskt skrivande) utifrån utbildningarnas behov och synliggöra detta i lärandemålen.
- Vidareutveckla metoder för flexibel utbildning där distansutbildning/blended learning även ställs i relation till det fysiska rummets betydelse.
- Vidareutveckla och implementera kurs- och programutvärderingar som en akademisk uppgift.
- Integrera och stärka forskningsbaserad kunskap om hållbar utveckling i relation till studenternas utbildningsområden.
- Öka internationaliseringen, bl.a. genom projekt och partnerskap för utbyten och utbildningsutveckling.

Forskarutbildning

Högskolans mål att upprätta kompletta miljöer ställer krav på akademien. I dagsläget har vi utbildningar på grund- och avancerad nivå inom alla områden, och har forskarutbildningstillstånd inom biblioteks- och informationsvetenskap. Inom området Handel och IT finns företagsforskarskolan (INSiDR), finansierad av KK-stiftelsen, etablerad sedan 2018 i samarbete med Akademin för textil, teknik och ekonomi (A1) som ett steg i byggandet av en komplett miljö. Inom området Pedagogiskt arbete har vi anställt de första doktoranderna som antas vid Lunds universitet och inom ramen för forskarskolan SPETS (Studies on Professional Education and Training for Society). Institutionen för biblioteks och informationsvetenskap har uppdraget att samordna en nationell forskarskola i kring bibliotek och har tillsatt en föreståndare för forskarskolan.

Under den kommande verksamhetsperioden är det därför akademins prioritering att:

- Upprätta en plan över hur lärosätet ska uppnå examenstillstånd på forskarnivå inom Handel & IT och Pedagogiskt arbete.
- Utveckla akademiövergripande samarbete utifrån forskarutbildningen på BoI.

Forskning

Högskolans långsiktiga vision om kompletta miljöer kräver, bland annat, en ökad andel forskning. Akademin avser under nästkommande verksamhetsperiod att arbeta målinriktat och systematiskt för att öka andelen forskning och stärka forskningskvaliteten. Vissa insatser sker gemensamt på akademien, med fokus på strategiska satsningar på ansökningar och stöd till uppbyggnad och vidareutveckling av akademins forskningsmiljöer, medan huvuddelen av insatserna planeras och genomförs av akademins forskargrupper. Forskargrupperna har en central roll i arbetet mot en ökad forskningsvolym, och varje medarbetare ska ha möjlighet att delta i en relevant forskargrupp. Akademins forskarråd har en viktig uppgift att främja en tvärvetenskaplig miljö och stärka förutsättningarna för kvalitet i forskningen. Forskarråden ska vara ett forum för akademiledning och forskargrupsledarna till stöd för forskargruppernas arbete. Ett ytterligare led i arbetet mot en ökad andel forskning handlar om vikten av att i högre grad rekrytera disputerad personal samt underlätta för dessa att meritera sig vetenskapligt. Under perioden arbetar vi vidare med högskolans systematiska kvalitetsarbete för forskning vilket kan förbättra förutsättningarna ytterligare för de kvalitetshöjande insatserna inom forskningsområdet.

Under den kommande verksamhetsperioden är det därför akademins prioritering att:

- Konkretisera hur akademien inom våra kompetensområden kan arbeta mot målen i Agenda 2030, och därigenom formulera en gemensam ansats (t.ex. med utgångspunkt i demokratiperspektivet).
- Genomföra stödande insatser för ökat antal forskningsansökningar av hög kvalitet inom akademien.

- Fortsätta arbetet med meriteringsprogram för att stärka forskares vetenskapliga meritering.
- Rekrytera internationella juniora och seniora forskare inkl. gästprofessorer, samt öka internationell samverkan med utbildnings- och forskningsmiljöer med önskvärd profilering.

Samverkan och samarbete

Samverkan är alltmer tydligt en framgångsfaktor för att akademien ska uppnå målsättningar inom utbildning och forskning, men också för att kunna bidra till en gynnsam och långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Inom skolsamverkan har en ny organisation implementerats där den tidigare centrumbildningen integrerats i ordinarie organisation. Här är uppdraget att öka denna samverkan inom både utbildning och forskning inom skolans område. De återstående centrumbildningarna kommer också spela en allt viktigare roll, inte minst när det gäller samverkan med näringsliv och offentlig sektor. Akademien har också några strategiskt särskilt viktiga *samarbeten* med andra lärosäten inom utbildning och forskning, och prioriterar under kommande verksamhetsperiod att ytterligare stärka dessa men även utveckla och fördjupa andra befintliga samt nya, internationella och nationella, samarbeten med andra lärosäten. Ett globalt perspektiv gynnar såväl strategisk internationalisering som internationalisering hemma, och därmed forskning och utbildning vari det ingår att kunna erbjuda ett attraktivt utbildningsutbud för internationella partners.

Under den kommande verksamhetsperioden är det därför akademins prioritering att:

- Öka centrumbildningarnas institutions- och akademiöverskridande samverkan och samarbete, inte minst när det gäller forskningsansökningar.
- Tydliggöra centrumbildningarnas roll som kontaktytor gentemot det omgivande samhället.

Jämställdhet och lika villkor

Regeringen har gett Sveriges universitet och högskolor i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur lärosätet avser utveckla arbetet med *jämställdhetsintegrering* i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen. Högskolan i Borås handlingsplan innehöll en beskrivning av utvecklingsbehov, mål och aktiviteter som lärosätet genomförde under 2017–2019. Målsättningen har varit att jämställdhet ska integreras i alla beslut och i alla led av verksamhetens processer. Akademien har under sedan 2020 valt att fortsätta att arbeta med *jämställdhet och lika villkor* som ett prioriterat område. Mot den bakgrunden kommer akademien i sin handlingsplan för perioden belysa centrala aktiviteter utifrån ett jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv. Högskolan i Borås, och akademien, arbetar kontinuerligt för ökad mångfald, jämställdhet och tillgänglighet med ambitionen att alla medarbetare och studenter ska trivas och känna sig välkomna oavsett kön, könsidentitet, ålder, sexuell läggning, etniskt ursprung, trosuppfattning eller eventuell funktionsnedsättning.

Under den kommande verksamhetsperioden är det därför akademins prioritering att:

- Identifiera och utveckla koppling till jämställdhet och lika villkor för aktiviteter i institutionernas handlingsplaner.
- Säkerställa kompetens och insikt på området jämställdhet och lika villkor på alla chefsnivåer inom akademien.
- Genomföra insatser för att bryta könsbundna studieval.
- Genomföra minst en akademiövergripande aktivitet per år med bäring på jämställdhet.

Organisation och ledning

Akademien ser behov av att samordna aktiviteter kring organisation och ledning och lyfta prioriterade verksamheter också inom detta område. Det handlar både om behovet av att stödja cheferna i verksamheten i deras arbete, ifråga om deras egen utveckling och trygghet i rollen och dels utifrån verksamhetens behov. Detta är också kopplat till högskolans övergripande arbete med chefsrollen. Därutöver fortsätter vi under den kommande treårsperioden att prioritera bättre styrverktyg, en starkare utbildningsvetenskaplig organisation, samt fortsätter ett arbete med gemensamma satsningar utifrån vad vi kan utläsa i arbetet med forsknings- och utbildningsstrategi som initierades 2021.

Under den kommande verksamhetsperioden är det därför akademins prioritering att:

- *Utveckla, implementera och kommunicera kollegiala roller och deras relation till linjens chefsroller.*
- *Stärka forskningsanknytning genom den kollegiala bemanningsprocessen.*
- *Implementera en ny resursfördelningsmodell och vidareutveckla arbetet med kompetensförsörjningsplan inom akademien.*
- *Fortsätta det akademiövergripande samarbetet kring frågor om det fria ordet och det kritiska tänkandet i det demokratiska samhället.*